

LOVEC STÍNŮ

Co je to?

- 1) Spadne to do studně a nežblunkne to.
 - 2) Samo to do jámy vleze, a kdyby přišlo tisíc koní, nevytáhnou to, až to samo vyleze.
- Doprovodné otázky: Jak vzniká stín? Proč se prodlužuje? Kdy je nejkratší?

Pozor! Cvičení ve Včeličce předchází pohybová aktivita k tomuto cvičení.

V cvičebnici budou mít děti za úkol vyhledat správný stín k jednotlivým obrázkům. Pedagog dá dětem minutu na rozmyšlenou. Pak teprve vydá pokyn k práci. Děti propojí pastelkou stín s obrázkem.

Cvičení může být pro někoho obtížné, proto ještě jednou zdůrazňujeme důležitost pohybové aktivity před přistoupením ke cvičení ve Včeličce.

Spojení odlišných tvarů může být pro některé děti velmi náročné. Pedagog se tedy dětí spíše ptá, jestli se jim cvičení zdá zajímavé a jestli se jim líbila hra na honěnou (za stínem). Pokud má dítě zájem, může se samo (s pedagogem) ke cvičení vrátit a opravit si případná zaváhání.

Na honěnou

Pedagog rozdělí děti do dvojic (tělesně vyrovnaných). Pravidla: Na daný pokyn začnou určení z dvojic honit stín honěného, který samozřejmě utíká, co mu síly stačí. V okamžiku, kdy stín dostihnou a šlápnou na něj, honěný se musí vzdát. Až všichni „svůj“ stín chytí, role se vystřídají a honička pokračuje.

Jiná verze – vyřazovací forma: Děti se honí hromadně (každé s každým) a ty, které jsou spoluhráčem vyřazeny, opouštějí „bojiště“ a čekají spolu s pedagogem na vítěze „Lovce stínů“.

Odměnou všem lovcům bude vydatný oběd a především doplnění tekutin. Asi nemusíme zdůrazňovat, že hru hrajeme za jasného teplého dne venku.

TRAMVAJ

M Jely jste, děti, někdy tramvají? Že je to pěkné svezení! Tramvaj uveze najednou spoustu lidí, vidíte? A čím se taková tramvaj liší od autobusu? Kdo to ví? Ano, správně, tramvaj nemůže jet všude, kam chce. A proč? Protože jezdí po kolejích (jako vlak) a koleje nevedou všude.

To by bylo něco vyzkoušet si takovou tramvaj řídit!

D A děti si to v našem cvičení opravdu zkusí. Cesty čtyř tramvají vytvářejí bludiště. Děti (zkušební řidiči) budou postaveny před úkol (řídit tramvaj) najít cestu jednotlivých tramvají po celé trase, od nástupní do konečné zastávky.

Nástupní a konečné zastávky jednotlivých tramvají jsou označeny shodným symbolem. Pedagog před zahájením cvičení děti upozorní na to, jak tramvaj může a nemůže zatáčet (viz ilustrační kresba).

Nejprve si děti zkusí cestu mezi shodnými symboly najít jen pomocí prstu. Děti provádějí toto cvičení nanečisto ve skupinách u stolu. Cvičení je intenzivní, atmosféra pracovní a na závěr děti přivolávají pedagoga, který kontroluje, zda děti (skupina) našly správné trasy.

Ke cvičení ve Včeličce pedagog děti vrací následující den. Nyní již budou děti pracovat individuálně a pomocí pastelek. Dle barev symbolů obtáhnou trasu tramvaje shodnou barvou pastelky. Pedagog v průběhu cvičení děti jednotlivě obchází a může jemně napomáhat.

H Protože řídit tramvaj není vůbec jednoduché, všichni řidiči zkušební jízdy si zaslouží velkou pochvalu.

Cvičení je poměrně náročné, a proto se k němu pedagog s dětmi vrací a individuálně pomáhá najít tu správnou cestu.

A Hledej cestu

Děti se připraví na velké dobrodružství. V dopise, který pedagog obdržel, se píše, že když půjdou po téhle cestě a najdou určité znaky, objeví u těch znaků další dopis. V tom dopise bude úkol, který děti vyřeší. Na konci dopisu je napsáno, kam se mají vydat dál a jaké znaky hledat, aby našly další dopis s úkolem.

Pedagog pro děti vymyslí cca 5 dopisů, vždy s úkolem a místem uložení dalšího dopisu. Procházku si předem připraví a pak projde stejnou trasu již s dětmi, přičemž děti řeší jednoduché úkoly z dopisů. Na konci cesty mohou děti najít sladký poklad, o který se všichni hledači rozdělí. Pokud bude děti hra bavit, může pedagog připravit příště dopisů víc.

Lze také cestu značit šipkami křídou. Místo, kde je ukrytý dopis, je označeno nakreslenou obálkou.

MYŠKA, LIŠKA A LEV

Myška prchá před liškou, liška se obává lva a lev, považte, děti, se strachuje malé myšky...

Tak jeden před druhým utíkají a ten, kdo bude první v domečku, za sebou zabouchne dveře a ti dva ať se třeba zlechtají.

Tři spirály vedou k domečku. Na začátku každé stojí jedno zvíře. Děti s pastelkou v ruce čekají na pokyn pedagoga.

Pedagog určí zvíře a nahlásí počet políček (1–6 dle vyspělosti dětí), o která mají děti zvíře na dráze posunout. Děti si počet políček individuálně odpočítají a označí tečkou místo, na kterém se nyní zvíře nachází. Pedagog se ujistí, že to děti udělaly, a vydá další pokyn.

Děti pracují společně u stolu a opisování se netrestá. Pedagog si sám dělá záznam pohybu jednotlivých zvířat a drží děti v napětí do poslední chvíle. Které zvíře bude v domečku první?

Kontrola bude pro pedagoga přehledná. Hned bude vidět, kdo počítal správně. Pedagog všechny děti pochválí alespoň za soustředění. Na závěr může děti vyzvat, ať se navzájem zlechtají, aby uvolnily to napětí ze cvičení.

Na kočku a myš

Hráči se rozestoupí do kruhu a chytanou se za ruce. Myš je v kole, kočka z kola venku. Kočka vběhne za myší do kola, ta podleze pod rukama hráčů z kola ven a zas pod rukama vedlejších hráčů vběhne do kola, kočka pořád za ní. Tak se pod rukama proplétají z kola ven a zas do kola, honí se, až kočka myš polapí.

OPIČKY

M Zkusíme napodobit, co nakreslila (napsala) opička. Budeme se po opičce opičit. Stanou se z nás také malé opičky. Opička neumí psát, a tak obrázky, které tu zanechala, jsou jen “klikyháky”. Přesto musíte být, děti, pozorné, abyste nakreslily vždy stejný klikyhák jako opička.

Dnes budeme kreslit (psát) do řádků v modrém rámečku. Kreslíme každý znak zleva doprava. Pro usnadnění nám začátek zápisu ukazuje opička.

Po týdně budeme kreslit (psát) do řádků ve žlutém rámečku. Pozor! Pracujeme z druhé strany: zprava doleva. Pro usnadnění nám začátek zápisu opět ukazuje opička.

D Děti pracují vsedě. Udržují správné držení těla a správný (špetkovitý) úchop pastelky (tužky). Pracují soustředěně a potichu. Děti by neměly opouštět cvičení před dokončením. Pedagog jednotlivě koriguje. Během práce špatně přepsané znaky neopravuje, soustředí se pouze na udržení pracovní atmosféry, korekci a fixaci správného držení těla a úchopu pastelky.

H Po skončení práce ve Včeličce oddělíme opravu a hodnocení přestávkou (dopoledne – odpoledne). Oprava bude probíhat opět v klidné pracovní atmosféře. Děti si vymění Včeličky mezi sebou a provedou opravu žlutou pastelkou. Až si cvičení opraví, přivolají pedagoga (přihlásí se) a ten s nimi provede poslední kontrolu. Pedagog při hodnocení vždy mluví o práci opičky (např.: Tady to opička trochu popletla, ale tady to je správné... apod.). Pedagog nevyzdvihuje práci jedné opičky nad práci druhé.

Styl a průběh práce při návratu ke cvičení ve žlutém rámečku zůstává stejný. Děti mají cvičení ztížené směrem zápisu (zprava doleva).

Pedagog si v průběhu obou cvičení všímá tendencí dětí ve smyslu vyhraněnosti laterality. Případně individuálně použije kolonku pro poznámky vyhrazenou tomuto cvičení na konci Včeličky. Opičky po skončení práce pochválí. Jsou už skoro tak šikovné jako děti ve škole.

Pro opičky, které chtějí v práci pokračovat, je tu připraven ještě rámeček červený.

A Doplnující pohybovou aktivitou budiž v tomto případě jakákoliv překážková dráha. Nejlépe na čerstvém vzduchu.

HOUSENKA NA BÁLE

M Jdi za korále, poradil housence brouk Pytlík, když se mu svěřila, že byla pozvána na hmyzí bál, ale neví, za co by mohla jít, a tak asi nepůjde.

? To přece není jen tak... Ale brouk Pytlík určitě rád pomůže.

D Ano, budou to děti, kdo Pytlíkovi ty korále pomohou namalovat. A budou přitom muset trošku počítat. Zvládnou to? S pomocí pedagoga určitě ano.

PRAVIDLA:

- pracujeme ve směru od hlavičky;
- políčko hned za hlavou vymalujeme červenou;
- pak musí zůstat jedno políčko prázdné (vynecháme) a hned další vymalujeme červeně;
pak musí zůstat dvě políčka prázdná a hned další vymalujeme červeně;
až do konce budou děti střídat jedno a dvě prázdná políčka;
- pak následuje modrá barva;
zahajujeme vybarvením políčka za prvním červeným a následuje vybarvování v opačném gardu než červenou;
dvě políčka vynechat – vybarvení – jedno vynechat – vybarvení;
- zbývající prázdná políčka vybarvíme střídavě zelenou a žlutou barvou.

Ale kdo to na obrázku postává? To jsou další broučci, kteří by na bál také rádi šli. Nu, teď budou muset děti samy popustit uzdu fantazii a nějaké masky pro broučky vymyslet. Hurá do práce!

H Spletl to někdo? Určitě ano, ale nic moc se neděje. Pedagog tomu může předejít, pokud nechá děti nejprve odpočítat a zakřížkovat políčka. Pak zkontroluje (individuálně) správnost řešení a teprve potom vydá pokyn k vybarvení.

Není jednoduché vystrojít se na bál. Na závěr děti obcházejí spolu s pedagogem návrhy na masky jednotlivých „broučků“. Škoda, že to (redakce) neuvidíme. (Půjde včelka za vosu?)

Housenková proplétaná

A Děti utvoří dvě řady (jedna řada má cca 10 dětí). Děti stojí vedle sebe a rozestoupí se tak, aby mohly stát s rozkročenýma nohama. První děti z obou řad pokleknou na čtyři a proplétají se rozkročenýma nohama stojících dětí. Pak zaujmou místo na konci řady. A už prolézají další, až do posledního.

Pokud pedagog toto cvičení provede venku, nechť se při vysvětlování špinavého prádla rodičům neodvolává na Včeličku. Děkuje.